

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Rijeka, listopad 2014.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	3
a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka	4
- Planovi gospodarenja otpadom	4
- Sustav odvojenog prikupljanja otpada	7
b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	13
c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta	17
d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom	24
e) Edukacija o gospodarenju otpadom	26
f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom	27
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	30
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	33

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/13-10/29
URBROJ: 613-10-14-116

Rijeka, 17. listopada 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM
NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 17. prosinca 2013. do 17. listopada 2014.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Primorsko-goranske županije (županija, 14 gradova i 22 općine), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13). Primorsko-goranska županija ima 510 naselja. Površina kopnenog dijela županije je 3 588 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., Primorsko-goranske županija ima 296 195 stanovnika, 117 087 kućanstava i 115 712 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Primorsko-goranske županije su aktivnosti tijela nadležnih za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području spomenutih jedinica.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom
- ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada
- ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta
- ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom
- ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te
- ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Primorsko-goranske županije.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno razdoblje od donošenja Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (Narodne novine 85/07, 126/10 i 31/11) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske), odnosno od srpnja 2007. do konca prosinca 2013.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i obavljanja pripremnih radnji za obavljanje revizije učinkovitosti je analizirana zakonska regulativa, planovi gospodarenja otpadom, izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podaci Agencije za zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Agencija) i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi o gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, interni akti te stručni članci
- analiziran je plan gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije i planovi gospodarenja otpadom gradova i općina na području Primorsko-goranske županije te izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom
- analizirana su izvješća Agencije i Fonda
- analizirani su upitnici te provjerene odluke, planovi i druga izvješća
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te internih akata
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama te
- pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Primorsko-goranske županije, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li Primorsko-goranska županija donijela plan gospodarenja otpadom u skladu sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Jesu li gradovi i općine na području Primorsko-goranske županije donijeli planove gospodarenja otpadom te jesu li usklađeni sa županijskim planom?
- Provode li se planovi gospodarenja otpadom te prati li se njihova provedba?
- Provode li se mjere odvojenog prikupljanja otpada?
- Provode li se aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Provode li se sanacije i zatvaranja odlagališta te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Je li uspostavljen kvalitetan informacijski sustav za praćenje podataka u okviru sustava gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije?
- Provodi li se edukacija o gospodarenju otpadom?
- Je li uspostavljen nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije i planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Primorsko-goranske županije?

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Sustav gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije se, do konca 2013., temeljio na odredbama Zakona o otpadu (Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13), Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) (dalje u tekstu: Strategija), Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, županijskom planu gospodarenja otpadom te gradskim i općinskim planovima gospodarenja otpadom.

Svrha Strategije donesene u 2005., bila je uspostaviti okvir unutar kojeg će Republika Hrvatska smanjiti količinu otpada kojeg proizvodi, a proizvedenim otpadom održivo gospodariti. Određeni su strateški ciljevi gospodarenja otpadom: izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta, doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj te edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom. Navedeni strateški ciljevi se ostvaruju putem planova gospodarenja otpadom, a učinkovitost se nadzire putem utvrđenih pokazatelja za područje otpad. Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, donesenom u srpnju 2007., osnovna zadaća navedenog Plana je organizirati provedbu glavnih ciljeva Strategije postavljene od 2005. do 2025., putem uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, sanacije „crnih točaka“, razvoja i uspostave regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom te uspostave potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Navedenim Planom je određen vremenski okvir uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i donošenja županijskih planova do konca 2007., regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i godišnje izvještavanje do konca 2015.

Zakon o otpadu je prestao važiti u srpnju 2013. stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojim su u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene direktive Europske unije u vezi sprječavanja i kontrole onečišćenja, odlaganja otpada, postupanja s pojedinim vrstama otpada te uspostavljena pravila i metode izračuna za provjeru poštivanja ciljeva. Prema odredbama navedenog Zakona, prioritet je sprječavanje nastanka otpada, zatim priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i drugi postupci oporabe, poput energetske oporabe te na koncu zbrinjavanje otpada. Uvodi se primarna selekcija otpada na kućnom pragu te naplata po količini preuzetog otpada ili obujmu posude. Gradovi i općine su odgovorni za smanjenje količine odloženog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada.

a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka

Strateški cilj izbjegavanja nastajanja i smanjivanja količine otpada na mjestu nastanka i otpada koji se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada je planirano ostvariti putem čistije proizvodnje, planovima gospodarenja otpadom, utvrđivanjem stvarnog stanja i raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom, praćenjem stanja i količine odloženog otpada, uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja i naplate komunalnog otpada prema količini, edukacijom javnosti te institucionalnim jačanjem.

- Planovi gospodarenja otpadom

Županijska skupština Primorsko-goranske županije je u travnju 2007. donijela Plan gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije, za razdoblje osam godina, odnosno od 2007. do 2015. Navedeni Plan sadrži sve elemente propisane odredbom članka 10. Zakona o otpadu te je objavljen u službenom glasilu 27. travnja 2007. i dostavljen Agenciji.

Prema odredbi članka 99. Zakona o otpadu, županijski plan gospodarenja otpadom je trebao biti donesen do 1. listopada 2005., a prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske do konca 2007. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, od srpnja 2013. županija više nema obvezu donošenja plana gospodarenja otpadom, ali postojeći županijski plan ostaje na snazi do isteka roka na koji je donesen.

Planom gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije su predviđena financijska sredstva za provedbu mjera u gospodarenju otpadom, a odnose se na izradu planova gospodarenja otpadom, izgradnju centra za gospodarenje otpadom, pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta i eko otoka i sanaciju odlagališta. Za izgradnju centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica u razdoblju od 2007. do 2032. su planirana sredstva u iznosu 50.893.879 EUR. Planom nije određen ukupan iznos potrebnih sredstava za uspostavljanje cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom, zbog nemogućnosti procjene potrebnih sredstava za uspostavu sustava odvojenog prikupljanja i prijevoza otpada.

Iznos sredstava potrebnih za sanaciju divljih odlagališta planiran je Planom sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta iz listopada 2004. u iznosu 5.898.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Planirani izvori financiranja su sredstva državnog proračuna, Fonda, županijski proračun, gradski i općinski proračuni, sredstva fondova Europske unije, krediti poslovnih banaka te druga sredstva. Predviđena je sanacija divljih odlagališta do konca 2009., izgradnja centra za gospodarenje otpadom, pet pretovarnih stanica i 17 reciklažnih dvorišta do konca 2011. te zatvaranje i sanacija deset službenih odlagališta otpada, dva odlagališta neopasnog tehnološkog otpada i odlagališta opasnog otpada Sovjak do konca 2015.

U tablici broj 1 se daju podaci o planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije.

Tablica broj 1

Podaci o planovima gospodarenja otpadom
jedinica lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Plan gospodarenja otpadom			
		Izrađen (DA/NE)	Datum usvajanja	Razdoblje za koje je donesen	Objavljen u službenom glasilu (DA/NE)
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Bakar	NE	-	-	-
2.	Grad Cres	DA	20. prosinca 2010.	2011.-2015.	DA
3.	Grad Crikvenica	DA	4. svibnja 2011.	2011.-2019.	DA
4.	Grad Čabar	DA	31. kolovoza 2012.	2012.-2019.	DA
5.	Grad Delnice	DA	1. ožujka 2010.	2010.-2017.	DA
6.	Grad Kastav	NE	-	-	-
7.	Grad Kraljevica	NE	-	-	-
8.	Grad Krk	DA	31. lipnja 2010.	2010.-2017.	DA
9.	Grad Mali Lošinj	NE	-	-	-
10.	Grad Novi Vinodolski	DA	30. studeni 2009.	2009.-2016.	DA
11.	Grad Opatija	NE	-	-	-
12.	Grad Rab	DA	30. svibnja 2008.	2008.-2016.	DA
13.	Grad Rijeka	NE	-	-	-
14.	Grad Vrbovsko	DA	29. travnja 2011.	2011.-2019.	DA
15.	Općina Baška	DA	15. srpnja 2009.	2009.-2017.	DA
16.	Općina Brod Moravice	NE	-	-	-
17.	Općina Čavle	DA	30. listopada 2008.	2008.-2016.	NE
18.	Općina Dobrinj	DA	26. veljače 2009.	2008.-2016.	DA
19.	Općina Fužine	NE	-	-	-
20.	Općina Jelenje	DA	-	2008.-2016.	NE
21.	Općina Klana	DA	28. lipnja 2012.	2011.-2018.	DA
22.	Općina Kostrena	DA	25. rujna 2008.	2008.-2016.	DA
23.	Općina Lokve	NE	-	-	-
24.	Općina Lopar	DA	5. ožujka 2009.	2008.-2016.	DA
25.	Općina Lovran	NE	-	-	-
26.	Općina Malinska-Dubašnica	DA	19. prosinca 2013.	2014.-2019.	DA
27.	Općina Matulji	NE	-	-	-
28.	Općina Mošćenička Draga	NE	-	-	-
29.	Općina Mrkopalj	DA	23. listopada 2009.	2009.-2016.	DA
30.	Općina Omišalj	DA	10. travnja 2013.	2013.-2021.	DA
31.	Općina Punat	DA	18. listopada 2010.	2010.-2018.	DA
32.	Općina Ravna Gora	NE	-	-	-
33.	Općina Skrad	DA	12. ožujka 2009.	-	DA
34.	Vinodolska općina	DA	29. prosinca 2008.	2008.-2016.	NE
35.	Općina Viškovo	DA	-	-	-
36.	Općina Vrbnik	NE	-	-	-

Plan gospodarenja otpadom je donijelo osam gradova i 14 općina, a 14 ih nije donijelo (gradovi Bakar, Kastav, Kraljevica, Mali Lošinj, Opatija, Rijeka te općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Ravna Gora i Vrbnik). Prema podacima iz upitnika poslanih jedinicama lokalne samouprave, gradovi Bakar, Kastav, Mali Lošinj i Rijeka su u postupku izrade navedenih planova. Tijekom 2014. gradovi Kastav i Opatija i općine Fužine, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga i Vrbnik su izradile planove gospodarenja otpadom te ih stavile na javni uvid.

Planovi gospodarenja otpadom nisu doneseni u propisanom roku. Gradovi Cres, Crikvenica i Čabar te općine Klana i Malinska-Dubašnica su objavile Odluku o usvajanju Plana gospodarenja otpadom u službenim novinama, dok Plan gospodarenja otpadom nije objavljen, osim na Internet stranicama jedinica lokalne samouprave. Plan gospodarenja otpadom Općine Jelenje nije bio na općinskom vijeću, nego je usvojen u studenom 2008. na općinskom poglavarstvu. Općinsko vijeće Općine Viškovo na sjednici u ožujku 2011. nije usvojilo Plan gospodarenja otpadom. Grad Cres je donio plan gospodarenja otpadom za razdoblje kraće od šest godina, a tri jedinice lokalne samouprave (općine Čavle, Jelenje i Vinodolska općina) nisu objavile plan gospodarenja otpadom u službenom glasilu. Općina Skrad nije utvrdila razdoblje na koje se plan donosi. Pojedini planovi gospodarenja otpadom ne sadrže sve elemente koji su bili propisani odredbom članka 11. Zakona o otpadu. Plan gospodarenja otpadom Grada Crikvenica ne sadrži visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom, a Plan gospodarenja otpadom Grada Čabar i Općine Skrad ne sadrži visinu i izvore financijskih sredstava potrebnih za sanaciju postojećeg odlagališta otpada. Prema odredbi članka 11. Zakona o otpadu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave je trebalo donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje osam godina s propisanim elementima i objaviti ga u službenom glasilu, a prema odredbi članka 100. trebalo ga je donijeti do 30. prosinca 2005.

Prema odredbi članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave treba donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina te ga objaviti u službenom glasilu. Navedeni plan treba sadržavati analizu, ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno prikupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju, mjere potrebne za ostvarivanje smanjivanja ili nastanka otpad uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada, opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada, popis projekata važnih za provedbu odredbi plana gospodarenja otpadom, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja plana. Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave su usklađeni s Planom gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom doneseni na temelju Zakona o otpadu, do dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, predlaže plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

- Sustav odvojenog prikupljanja otpada

Sve jedinice lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije su odlukama o komunalnom redu i drugim odlukama propisale obvezatno korištenje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada na svom području.

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada su obuhvaćena sva naselja na području Primorsko-goranske županije, odnosno obuhvaćeno je 100,0 % stanovništva. Pored domaćeg stanovništva, za vrijeme turističke sezone, skupljanjem i odvozom otpada su obuhvaćeni turisti i stanovnici koji povremeno borave u kućama za odmor.

Poslove skupljanja otpada na području Primorsko-goranske županije obavlja 11 komunalnih društava (u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave), tri trgovačka društva u privatnom vlasništvu i jedna fizička osoba (koncesionari) registrirani za skupljanje komunalnog otpada, biorazgradivog otpada, staklene i plastične ambalaže, papirne i kartonske ambalaže te električne i elektroničke opreme. Na području grada Čabra djelatnost skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada se obavlja u okviru Odsjeka za komunalni sustav, prostorno uređenje i gospodarstvo Grada Čabra, koji je fizičkoj osobi dodijelio koncesiju za obavljanje navedene djelatnosti. U travnju 2014. Grad Čabar je osnovao trgovačko društvo koje će obavljati djelatnosti održavanja čistoće i upravljanja odlagalištem komunalnog otpada.

U tablici broj 2 se daju podaci o skupljačima komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Tablica broj 2

Skupljači komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave
na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
1	2	3
1.	Čistoća d.o.o., Rijeka	gradovi Rijeka, Bakar, Kastav i Kraljevica i općine Čavle, Jelenje, Klana, Viškovo i Kostrena
2.	Eko-Murvica d.o.o., Crikvenica	Grad Crikvenica
3.	Komunalac d.o.o., Jurdani	Grad Opatija i općine Lovran, Matulji i Mošćenička Draga
4.	Ivanj d.o.o., Novi Vinodolski	Grad Novi Vinodolski i Vinodolska općina
5.	Ponikve eko otok Krk d.o.o., Krk	Grad Krk i općine Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik
6.	Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o., Cres	gradovi Cres i Mali Lošinj
7.	Vrelo d.o.o., Rab	Grad Rab
8.	Lopar Vrutak d.o.o., Lopar	Općina Lopar
9.	Komunalac d.o.o., Delnice	Grad Delnice i općine Brod Moravice, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad
10.	Komunalac d.o.o., Vrbovsko	Grad Vrbovsko
11.	Fužine d.o.o., Fužine	Općina Fužine
12.	Grad Čabar, Obrt Muhvić, Mali Lug	Grad Čabar
13.	Metis d.d. Kukuljanovo (ambalaža od plastike, ambalaža od metala, staklena ambalaža, papir i karton, odbačena električna i elektronička oprema, istrošene gume i plastika)	Sve jedinice lokalne samouprave Primorsko-goranske županije
14.	Flora VTC d.o.o. Virovitica (električni i elektronički otpad)	Gradovi Rab i Rijeka
15.	Unija nova d.o.o. Zagreb (staklena ambalaža)	Gradovi Cres, Delnice, Mali Lošinj, Rijeka i Vrbovsko, općine Lokve, Mrkopalj, Skrad
16.	Obrt Juranić, Delnice (komunalni otpad)	Grad Delnice, općine Brod Moravice, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad

Komunalna društva i koncesionari unose podatke o vrsti i količini otpada u Registar onečišćavanja okoliša, a unesene podatke kontrolira županijski upravni odjel nadležan za poslove zaštite okoliša.

Prema podacima iz Prijavnog lista za skupljača/prijevoznika komunalnog otpada (obrazac PL-SKO), djelatnost skupljanja otpada obavljale su, osim komunalnih društava, i četiri trgovačka društva. Tijekom 2013. skupljana je staklena i plastična ambalaža, papirna i kartonska ambalaža, ambalaža od metala, odbačena električna i elektronička oprema, istrošene gume i plastika te biorazgradivi otpad. Navedeni otpad predan je oporabiteljima u zemlji i u inozemstvu.

Otpad koji skupljaju komunalna društva s područja 36 jedinica lokalne samouprave se odlaže na deset odlagališta na području Primorsko-goranske županije (Marišćina, Osojnica, Sorinj, Treskavac, Kalvarija, Pržić, Savić Laz, Peterkov Laz, Cetin i Duplja). Odlagalištima upravljaju komunalna društva na temelju dozvola za djelatnost odlaganja otpada, osim u Gradu Čabar u kojem prikupljanje i odvoz otpada organizira jedinstveni upravni odjel Grada Čabar.

U tablici broj 3 se daju podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta Primorsko-goranske županije u 2011., 2012. i 2013., prema Izvješću Agencije o komunalnom otpadu za 2011. i 2012., te prema neverificiranim podacima Primorsko-goranske županije za 2013.

Tablica broj 3

Podaci o odloženim količinama komunalnog otpada
na odlagališta Primorsko-goranske županije
u 2011., 2012. i 2013.

Redni broj	Odlagalište (naziv i mjesto odlaganja) te trgovačko društvo koje upravlja odlagalištem	Jedinica lokalne samouprave koja odlaže komunalni otpad na odlagalište	Količina odloženog komunalnog otpada na odlagalište (u t)		
			2011.	2012.	2013.
1	2	3	4	5	6
1.	Viševac, Čistoća d.o.o., Rijeka- zatvoreno	gradovi Rijeka, Bakar, Kastav i Kraljevica i općine Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo	33 823	-	-
2.	Osojnica, Komunalac d.o.o., Opatija	Grad Opatija i općine Lovran, Matulji i Mošćenička Draga	14 912	13 375	13 400
3.	Sorinj, Vrelo d.o.o., Rab i Lopar Vrutak d.o.o., Lopar	Grad Rab i Općina Lopar	11 929	11 155	13 802
4.	Treskavac, Ponikve eko otok Krk d.o.o., Krk	Grad Krk i općine Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik	12 209	11 630	11 055
5.	Kalvarija, Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o., Cres	Grad Mali Lošinj	17 108	11 460	15 162
6.	Pržić, Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o., Cres	Grad Cres	4 530	4 628	4 427
7.	Sović Laz, Komunalac d.o.o., Delnice	Grad Delnice i općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad	6 159	5 930	3 433
8.	Peterkov Laz, grad Čabar-koncesionar obrt Muhvić	Grad Čabar	2 613	2 551	2 664
9.	Cetin, Komunalac d.o.o., Vrbovsko	Grad Vrbovsko	1 522	1 425	1 459
10.	Duplja, Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski	gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski te Vinodolska općina	11 716	11 552	10 896
Ukupno			116 521	73 706	76 298

- U 2012. i 2013. sa područja gradova Rijeka, Bakar, Kastav i Kraljevica i općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo komunalni otpad se privremeno skladištio na privremenom odlagalištu Marišćina. Količina skladištenog komunalnog otpada za 2012. je 33 056 t, a za 2013. je 36 333 t, što ukupno s odloženim komunalnim otpadom u Primorsko-goranskoj županiji čini 106 762 t u 2012., odnosno 112 631 t u 2013.

Količine komunalnog otpada u 2012. i 2013. na privremenom odlagalištu Marišćina iskazane su kao uskladištene prije postupka zbrinjavanja, zbog čega nisu iskazane u tablici. Odlagalište Viševac je zatvoreno u siječnju 2012., a otpad s područja gradova Rijeka, Bakar, Kastav i Kraljevica te općina Čavle, Jelenje, Klana, Viškovo i Kostrena se do lipnja 2012. balirao i privremeno skladištio na odlagalištu.

Od lipnja 2012. na dijelu zemljišta županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina (izvan gradilišta) trgovačko društvo za gospodarenje otpadom je, zbog zatvaranja odlagališta Viševac, dalo u zakup odnosno privremeno korištenje, zemljište komunalnom društvu Čistoća d.o.o. Rijeka, radi skladištenja komunalnog otpada. Privremena dozvola za odlaganje vrijedi do prosinca 2014. Količina skladištenog i odloženog komunalnog otpada za 2013. je 112 631 t, što je za 5,5 % više u odnosu na 2012., a za 3,3 % manje u odnosu na 2011.

Odložene količine otpada su manje od procijenjenih godišnjih količina u Planu gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije koje se temelje na procijenjenim količinama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj. Prema navedenom Planu mjere i načini izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada su izgradnja centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica, izgradnja reciklažnih dvorišta i zelenih otoka te uspostava sustava za odvojeno prikupljanje, sortiranje, predobradu i obradu otpada. Količina komunalnog otpada odloženog na tri odlagališta (Marišćina, Treskavac i Osojnica) se utvrđuje vaganjem na mosnoj (kolnoj) vagi, a na drugim odlagalištima količina se utvrđuje procjenom na temelju nosivosti vozila i broja istovara.

Prema podacima Agencije, ukupne količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Republici Hrvatskoj na koncu 2013. veće su od dopuštenih. Prema zakonodavstvu Europske unije, moguće su visoke kazne u slučaju kada najveća dopuštena masa otpada na svim odlagalištima premašuje utvrđena ograničenja.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Primorsko-goranskoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Obveza uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u Republici Hrvatskoj je utvrđena propisima Europske unije, Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te odredbama Zakona o otpadu, odnosno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije određeno je da organizaciju sustava odvojenog prikupljanja otpada provode gradovi i općine i njihova komunalna društva. Navedenim planom planirana je izgradnja 25 reciklažnih dvorišta do konca 2015. Odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije planirane su lokacije građevina za sustav gospodarenja otpadom, uključujući i reciklažna dvorišta na jedanaest lokacija s mogućnošću da gradovi i općine u svojim prostornim planovima definiraju veći broj reciklažnih dvorišta.

Do konca 2013. sustav odvojenog prikupljanja otpada nije uspostavljen u cijelosti. Od početka 2008. do konca 2013. sustav odvojenog prikupljanja otpada je uspostavljen samo u dijelu koji se odnosi na postavljanje zelenih otoka (kontejneri za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla i tetra ambalaže te kontejner za odjeću i obuću) te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada.

Radi poticanja odvojenog prikupljanja otpada, Fond je s jedinicama lokalne samouprave zaključivao sporazume ili ugovore o sufinanciranju nabave kanti i kontejnera. Omjer sufinanciranja Fonda se kretao od 30,0 % do 60,0 % ugovorene vrijednosti, osim ugovora s Općinom Brod Moravice gdje je udjel Fonda 80,0 %. Do konca 2013. Fond je jedinicama lokalne samouprave Primorsko-goranske županije za nabavu kanti i kontejnera doznačio 4.883.317,00 kn. U navedenom razdoblju većina jedinica lokalne samouprave je djelomično uspostavila odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla i tekstila postavljanjem zelenih otoka. Broj zelenih otoka i rokovi uspostave nisu realizirani prema planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, niti su dostupni svim korisnicima.

Odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada provode sve jedinice lokalne samouprave na način da se prikupljanje i odvoz provodi jedanput mjesečno, dva puta godišnje ili prema potrebi. Glomazni otpad se odlaže na odlagališta otpada gdje se razvrstava te se pojedine vrste otpada odvajaju i predaju koncesionarima.

Od 36 jedinice lokalne samouprave Primorsko-goranske županije, šest jedinica lokalne samouprave (Grad Čabar, općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Lopar i Skrad) ne provodi mjere odvojenog prikupljanja otpada, a 17 jedinica lokalne samouprave (gradovi Bakar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Rab, Rijeka, Vrbovsko te općine Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Mrkopalj, Ravna Gora, Vinodolska općina i Viškovo) su tijekom 2013. i 2014. počele s odvojenim prikupljanjem otpada postavljanjem zelenih otoka u pojedinim naseljima. Tijekom 2013. četiri jedinice lokalne samouprave (Grad Opatija te općine Lovran, Matulji i Mošćenička Draga) su provodile odvojeno prikupljanje papira u za to namijenjenim posudama i plastičnu ambalažu u vrećicama dobivenim od Fonda.

Odredbom članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisana je obveza jedinice lokalne samouprave da na svom području osigura, između ostalog, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Način izvršavanja obveze odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada je propisan odredbom članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama i nadalje poduzimati aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave se obračunava prema cjeniku komunalnog društva na koji je pribavljena suglasnost jedinice lokalne samouprave. Cijena usluge se obračunava na različite načine: prema broju članova kućanstva i prema jedinici mase ili obujmu komunalnog otpada.

Odredbom članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili obujam spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika. Cijena se obračunava na temelju odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2014.), jedinice lokalne samouprave Primorsko-goranske županije nisu donijele odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, osim Grada Cresa koji je navedenu odluku donio u lipnju 2014.

Prema odredbi članka 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada. Rok za donošenje navedene odluke je tri mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe Vlade Republike Hrvatske koja treba biti donesena do srpnja 2014. Do konca obavljanja revizije (lipanj 2014.) Vlada Republike Hrvatske nije donijela navedenu uredbu.

Godišnja količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na području Primorsko-goranske županije se ne smanjuje. Prema podacima Agencije, količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada za 2011. je 75 413 t, za 2012. je 49 221 t, a za 2013. je 79 477 t (neverificirani podaci) što je za 61,5 % više u odnosu na 2012., odnosno za 5,4 % u odnosu na 2011. Količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada značajnije bi se smanjila da su gradovi i općine osigurali odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava (posebne posude) te njegovo kompostiranje. Do lipnja 2013. na području gradova i općina izgrađena je samo jedna kompostana (otok Krk) i sortirnica (otok Krk), a većina komunalnih društava su građanima besplatno podijelili kompostere za odvojeno prikupljanje biootpada iz domaćinstava kao pilot-projekt. Korištenje kompostera uređeno je posebno zaključenim ugovorom korisnika (građani) s komunalnim društvom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzimati aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta.

Reciklažno dvorište je nadzirano i posebno opremljeno mjesto za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima (papir, karton, ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, crni i obojeni metali, plastična ambalaža, zeleni (biorazgradivi) otpad, baterije, akumulatori, lijekovi i drugi otpad). Lokacije za izgradnju reciklažnih dvorišta su određene planovima gospodarenja otpadom i prostornim planovima gradova i općina. Izgradnju reciklažnih dvorišta planirale su sve jedinice lokalne samouprave. Prema dostavljenoj i dostupnoj dokumentaciji (izvješća o izvršenju plana gospodarenja otpadom, mrežne stranice, druga dostavljena dokumentacija), do konca 2013. izgrađeno je 13 reciklažnih dvorišta (većina su privremena) na području 12 jedinica lokalne samouprave (grad Rijeka ima dva reciklažna dvorišta). Pojedine jedinice lokalne samouprave su planirale izgradnju reciklažnog dvorišta na prostoru postojećih službenih odlagališta komunalnog otpada, a nakon sanacije i zatvaranja, odnosno izgradnje Centra.

Odredbom članka 56. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu je bilo propisano da su gradovi i općine dužni na svom području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom do 31. prosinca 2008. te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad do roka određenog posebnim propisom.

Odredbom članka 35. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je jedinica lokalne samouprave koja ima manje od 1 500 stanovnika, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna osigurati na svom području mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1 500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, a ako ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem.

Odredbom članka 35. stavak 4. Zakona o održivom gospodarenju je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice, omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice. Također, odredbama navedenog Zakona je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku godine dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do srpnja 2014.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture i pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta na način propisan odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Strateški cilj razvitka infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je planirano ostvariti putem usklađivanja hrvatske regulative i informacijskog sustava s propisima Europske unije, gradnjom infrastrukturnih građevina i postrojenja, izradom programa gradnje i standarda građevina i postrojenja i njihovim unošenjem u prostorne planove, gospodarenjem neopasnim, inertnim i opasnim otpadom te edukacijom upravnih struktura, stručnjaka i javnosti.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određen rok uspostave županijskih i regionalnih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te su planirane aktivnosti za gradnju centara za gospodarenje otpadom tijekom pet godina od donošenja navedenog Plana. Planirano je da će do konca 2007. sve županije i Grad Zagreb imati donesen plan gospodarenja otpadom s definiranom lokacijom centra za gospodarenje otpadom, do konca 2008. osnovati društvo za gospodarenje otpadom i obavljanje istražnih radova, do konca 2009. pripremiti projektnu dokumentaciju, ishoditi građevinske dozvole, raspisati natječaj za izbor partnera i ugovaranje, osnovati društvo za upravljanje centrom, do konca 2010. provesti postupak javne nabave za izvođenje radova, izvođenje prve faze, ugradnju opreme za obradu otpada i probni pogon te će do konca 2011. započeti rad centra za gospodarenje otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2007. do 2015. je definiran koncept gospodarenja otpadom na području županije te je utvrđen jedan od ciljeva, a to je uspostava sustava gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije, koji podrazumijeva aktivnosti izgradnje središnje građevine za skladištenje, obradu i odlaganje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada, izgradnju pretovarnih stanica, izgradnju reciklažnih dvorišta i organizaciju eko-otoka te uspostavu sustava za odvojeno prikupljanje, sortiranje, predobradu i obradu otpada.

Neki od najvažnijih dokumenata izgradnje sustava gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji su Prethodna studija o utjecaju na okoliš građevine za skladištenje, obradu i odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada s područja županije (lipanj 1999.), Prostorni plan Primorsko-goranske županije, Konačna studija o utjecaju na okoliš građevine za skladištenje, obradu i odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada s područja županije (ožujak 2001.) te Rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva o prihvatljivosti građevine za okoliš uz primjenu propisanih mjera (lipanj 2001.).

Prostornim planom iz srpnja 2000. određena je lokacija izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom (dalje u tekstu: Centar), a Prostornim planom donesenim u rujnu 2013. određene su lokacije izgradnje pretovarnih stanica na području pet jedinica lokalne samouprave (gradovi Cres, Rab, Novi Vinodolski, Delnice i Općina Vrbnik).

Prema odredbama Plana gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije, obveza izgradnje i uspostave Centra je u nadležnosti trgovačkog društva za gospodarenje otpadom Ekoplus d.o.o. Rijeka (dalje u tekstu: Ekoplus), osnovanog u lipnju 2000. Osnivači su Primorsko-goranska županija (46,84 %), Grad Rijeka (41,42 %) i komunalno društvo Čistoća d.o.o. (u većinskom vlasništvu Grada Rijeka u visini 2,67 %), a od 2006. i općina Viškovo (udjel u kapitalu je zemljište za Centar u visini 9,07 %). Plan gospodarenja otpadom sadrži pregled aktivnosti i rokova za izgradnju Centra, prema kojem je rok za dovršetak izgradnje Centra i pet pretovarnih stanica 2010.

Pripreme na izgradnji Centra započele su 2001. izradom Studije o utjecaju na okoliš građevine za skladištenje, obradu i odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada. U 2004. ishođena je načelna građevinska dozvola kojom je omogućena fazna izgradnja. S obzirom na mogućnost sufinanciranja iz pretpripravnih fondova Europske unije, u 2005. Republika Hrvatska je projekt izgradnje Centra neuspješno kandidirala za sufinanciranje iz ISPA fonda. U 2006. Republika Hrvatska je započela s aktivnostima za novo kandidiranje projekta za sufinanciranje iz IPA fonda te su u 2009. odobrena sredstva u vrijednosti 8.000.000 EUR. Tijekom 2010. predan je zahtjev za dodatno sufinanciranje iz IPA fonda te u 2011. ugovoreno ukupno sufinanciranje u iznosu 22.300.000 EUR. Izmjenama navedenog ugovora u kolovozu 2013. sredstva iz IPA fonda su povećana i iznose 25.900.000 EUR.

Postupci pripreme dokumentacije, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, te žalbeni postupci produžili su postupak dobivanja potrebnih dozvola za izgradnju Centra.

Projekt izgradnje Centra odnosi se na izgradnju odlagališta, postrojenja za mehaničku i biološku obradu otpada i drugih građevina potrebnih za rad Centra, a nadležno tijelo za izgradnju je Fond. Po završetku projekta Fond će kao provedbeno tijelo, predati Centar krajnjem korisniku, odnosno Ekoplusu. Projekt također uključuje izgradnju pet pretovarnih stanica čija izgradnja je obveza jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalaze.

Fond je provedbeno tijelo koji koordinira, nadgleda, vodi i evaluira sve aspekte implementacije IPA projekta u sektoru gospodarenja otpadom (vođenje projekta, financijska administracija, sva odobrenja, nadgledanje izvođača). Voditelj projekta je imenovan iz Fonda i odlučuje o svim formalnim ugovornim pitanjima vezanim za projekt te je na čelu Odbora za vođenje projekta. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je tijelo odgovorno za provedbu prepristupnih fondova Europske unije i odgovorno za svrhu i izvršenje projekta na nacionalnoj razini te učestvuje u Odboru za vođenje projekta. Ekoplus kao krajnji korisnik/investitor sudjeluje u radu Odbora za vođenje projekta. Ekoplus preuzima postrojenje od Fonda nakon dobivanja uporabne dozvole.

Cjelokupni projekt obuhvaća četiri faze, odnosno nultu fazu koja se odnosi na otkup zemljišta, izradu dokumentacije i pripremu izgradnje (projekti, pripremni radovi, suglasnosti, komunalni i vodni doprinosi i dozvole), prvu fazu koja se odnosi na izgradnju odlagališta i izgradnju postrojenja za mehaničku i biološku obradu, drugu fazu koja se odnosi na izgradnju pet pretovarnih stanica te treću fazu koja se odnosi na proširenje odlagališta i izgradnju postrojenja za proizvodnju energije. Ukupan iznos investicije je 87.700.000 EUR.

Nulta faza je financirana sredstvima osnivača i kreditnim zaduženjem Ekoplusa. Prihvatljivi troškovi prve faze projekta financiraju se iz sredstava prepristupnog fonda IPA (70,95 %), Fonda (5,5 %), te sredstava Županije, Grada Rijeka i Ekoplusa (23,55 %). Druga faza koja se odnosi na izgradnju pretovarnih stanica će se financirati iz sredstava jedinica lokalne samouprave i Fonda, a treća faza iz ulazne pristojbe za otpad koju će Ekoplus naplaćivati od komunalnih društava.

Nakon međunarodnog natječaja i odabira najpovoljnijih ponuditelja, u studenom 2011. je zaključen ugovor Fonda s odabranim grčko-hrvatskim konzorcijem u vrijednosti 226.899.305,00 kn. U dvostupanjskom postupku nakon provedene evaluacije pristiglih ponuda, u studenome 2011. dostavljen je prijedlog Delegaciji Europske unije, kojeg je odobrila u prosincu 2011. te je Fond u veljači 2012. potpisao ugovor s odabranim konzorcijem u vrijednosti 2.545.240,00 kn. Ugovor je stupio na snagu u travnju 2012. s rokom važenja 24 mjeseca. Odredbama ugovora, ugovorena je i izrada Priručnika procedure postupanja prilikom gradnje, priručnik za upravljanje Centrom nakon završetka njegove izgradnje te izrada baze podataka koja će služiti za upravljanje sustavom. Zaključeni su ugovori za odnose s javnošću u vrijednosti 2.560.290,00 kn, ugovor za nadzor u vrijednosti 11.407.600,00 kn te dva ugovora za konzultantske usluge uvođenja izvođača u posao u vrijednosti 25.000,00 kn i nadzor nad projektiranjem izgradnje Centra u vrijednosti 86.250,00 kn koji su završeni. Koncem 2013. u provedbi je ugovor za nabavu opreme Centra u vrijednosti 30.656.690,00 kn.

Prema zaključenim ugovorima s izvođačima, rok za dovršetak radova je svibanj 2014., a prema dodacima ugovoru rok je produžen za 135 dana odnosno rujanj 2014. Po završetku izgradnje, Fond predaje Centar na upravljanje Ekoplusu. Ekoplus je u obvezi koordinirati sveukupnom djelatnošću, pružati administrativne i operativne usluge potrebne za neometani rad Centra, upravljati ugovaranjem i poslovnim pitanjima s jedinicama lokalne samouprave te definirati cijenu koštanja zbrinjavanja otpada. U Planu gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije izrađena je analiza utvrđivanja cijene koštanja jedne tone gospodarenja otpadom koju će komunalna društva plaćati Ekoplusu i utvrđena u iznosu od 58,82 EUR do 96,57 EUR. Prema podacima iz Studije izvodljivosti za aplikaciju projekta iz kolovoza 2012., cijena koštanja jedne tone gospodarenja otpadom iznosi 45,44 EUR. Prema odredbi sporazuma Republike Hrvatske s Europskom komisijom za sufinanciranje projekta izgradnje Centra, Ekoplus je u obvezi definirati politiku cijena koju će primjenjivati i koju treba provesti prije početka rada Centra.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi sve elemente određivanja cijene koštanja zbrinjavanja otpada, uključujući prijevoz od pretovarnih stanica, operativne troškove rada Centra, kao i svih kreditnih obveza Društva te izraditi prijedlog cijena koštanja zbrinjavanja otpada prije početka rada Centra i pravodobno obavijestiti jedinice lokalne samouprave i komunalna društva.

Financijski podaci dobiveni od subjekata uključenih u projekt izgradnje Centra nisu usklađeni, što otežava praćenje provedbe projekta. U Primorsko-goranskoj županiji je za praćenje projekta izgradnje Centra zadužen Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima, a za praćenje provedbe Plana gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije, sanaciju postojećih odlagališta i druge aktivnosti zadužen je Odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša. Za koordinaciju aktivnosti na izgradnji pretovarnih stanica zadužen je Ekoplus. Jedinice lokalne samouprave na čijem području se grade pretovarne stanice su u obvezi (u suradnji s komunalnim društvima) izraditi svu potrebnu projektno-tehničku dokumentaciju, provesti sve aktivnosti ishoda svih potrebnih upravno-pravnih akata, izgraditi cestovnu i komunalnu infrastrukturu do pretovarne stanice te izgraditi pretovarnu stanicu i reciklažna dvorišta.

Prema Izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije za 2012., jedinice lokalne samouprave su u postupku izrade projektno-tehničke dokumentacije i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa. Prema izvješću Fonda, za izgradnju pretovarnih stanica su zaključeni ugovori sa šest komunalnih društava te su u pripremi i provedbi, dok je dio sredstava isplaćen samo za dva komunalna društva. Planirana sredstava Fonda za izradu dokumentacije za izgradnju pretovarnih stanica u Županiji iznose 4.640.965,00 kn, a do veljače 2014. ukupno isplaćena sredstva iznose 339.110,00 kn odnosno 7,3 %.

S obzirom da se radi o zahtjevnom i vrijednosno značajnom projektu izgradnje Centra i pretovarnih stanica te da su rokovi izgradnje pretovarnih stanica planirani sa završetkom izgradnje Centra, Državni ured za reviziju predlaže aktivnije uključivanje svih sudionika u provedbu projekta u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u ugovorenim rokovima.

Prema odredbama Sporazuma o provedbi projekata pretovarnih stanica i ostalih objekata za gospodarenje otpadom u Primorsko-goranskoj županiji iz srpnja 2013. koji su s Fondom zaključile Primorsko-goranska županija i gradovi Delnice, Novi Vinodolski, Rab, Krk, Cres i Mali Lošinj, utvrđuju se potrebne aktivnosti te prava i obveze u postupku uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji. Prema navedenom Sporazumu, planirana je izgradnja šest pretovarnih stanica, a Fond će financirati do 100,0 % opravdanih troškova radova i usluga na pripremi projektne dokumentacije. Nadalje, Fond će osigurati financijska sredstva do najviše 80,0 % opravdanih troškova za potrebe realizacije projekta (radovi na izgradnji objekata za gospodarenje otpadom, radovi na izgradnji ili rekonstrukciji pristupnih cesta i pripadne potrebne infrastrukture, usluge nadzora, dokumentaciju izvedenog stanja). Prema odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije iz rujna 2013., općine i gradovi mogu, zbog lokalnih posebnosti i potreba, izgraditi dodatne pretovarne stanice na udaljenim lokalitetima, koje bi po izvršenim dodatnim tehničkim i ekonomskim analizama, mogle dopuniti osnovnu mrežu.

S obzirom da je Primorsko-goranska županija u Planu gospodarenja otpadom planirala pretovarne stanice na pet lokacija, odnosno u gradovima Novi Vinodolski, Cres, Rab, Delnice i općini Vrbnik, bez grada Malog Lošinja, Državni ured za reviziju predlaže uskladiti sve planirane aktivnosti s ugovorenim odredbama navedenog Sporazuma.

U procesu obrade otpada u Centru na sustavu mehaničko-biološkog postrojenja nastaje gorivo iz otpada kao nusproizvod (RDF/SRF) čije će se korištenje, prema odredbama sporazuma između Republike Hrvatske i Europske komisije za sufinanciranje projekta izgradnje Centra, odrediti ugovorom između Ekoplus-a i tvornice cementa. U veljači 2014. Primorsko-goranska županija je uputila dopis Ministarstvu zaštite okoliša i prirode radi organiziranja sastanka u cilju iznalaženja modela plasmana goriva iz otpada. Navedeni ugovor, do konca obavljanja revizije (lipanj 2014.), nije zaključen.

Koncem travnja 2014. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije objavio je javnu raspravu o postupku ishoda dozvole postrojenja Centra.

c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta

Jedan od strateških ciljeva gospodarenja otpadom je smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta. Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određeno da će Fond financirati projekte sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, a sredstva za provedbu projekata će se osigurati iz javnih izvora (državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva komunalnih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, fondovi Europske unije, Fond, krediti Svjetske banke, Europske banke za obnovu i razvitak i Europske investicijske banke) te privatnih izvora (javno-privatna partnerstva, koncesije).

Skupljeni otpad s područja 36 jedinica lokalne samouprave se odlaže na deset odlagališta na području Primorsko-goranske županije. Osam odlagališta su u postupku sanacije, jedno odlagalište je privremeno odlagalište otpada (Marišćina), a za jedno odlagalište (Treskavac) je završen postupak sanacije starog dijela odlagališta. Odlagališta su u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, kada se planira njihovo zatvaranje, odnosno prenamjena u pretovarne stanice s reciklažnim dvorištima (Sorinj, Treskavac, Pržići, Savić Laz i Duplja). Osim navedenih odlagališta, jedno odlagalište (Viševac) je zatvoreno u siječnju 2012. i u tijeku je završna faza sanacije.

Prema Planu gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije, sanacija i zatvaranje odlagališta se planira do konca 2015. Za sanaciju navedenih odlagališta od 2004. do 2013., Fond je sufinancirao 50.732.449,00 kn, jedinice lokalne samouprave 63.519.450,00 kn i komunalna trgovačka društva 35.102.160,00 kn, što ukupno iznosi 149.354.059,00 kn.

U tablici broj 4 se daju podaci o stanju sanacije odlagališta komunalnog otpada na području Primorsko-goranske županije, po gradovima i općinama i utrošenim sredstvima za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 4

Podaci o sanaciji odlagališta komunalnog otpada na području
Primorsko-goranske županije do konca 2013.

u kn

Redni broj	Odlagalište/ jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.			
			Fond	Vlastita sredstva jedinice lokalne samouprave	Komunalno društvo	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	VIŠEVAC	zatvoreno, završna faza sanacije u tijeku	22.737.582,00	39.444.193,00	10.000.000,00	72.181.775,00
	Grad Rijeka		22.737.582,00	30.218.773,00	10.000.000,00	62.956.355,00
	Grad Bakar		0,00	1.751.043,00	0,00	1.751.043,00
	Grad Kastav		0,00	2.192.333,00	0,00	2.192.333,00
	Grad Kraljevica		0,00	740.578,00	0,00	740.578,00
	Općina Čavle		0,00	880.071,00	0,00	880.071,00
	Općina Jelenje		0,00	532.452,00	0,00	532.452,00
	Općina Klana		0,00	275.909,00	0,00	275.909,00
	Općina Kostrena		0,00	896.279,00	0,00	896.279,00
	Općina Viškovo		0,00	1.956.755,00	0,00	1.956.755,00
2.	OSOJNICA	u tijeku	863.000,00	2.986.059,00	585.501,00	4.434.560,00
	Općina Matulji		863.000,00	1.823.360,00	585.501,00	3.271.861,00
	Grad Opatija		0,00	865.550,00	0,00	865.550,00
	Općina Lovran		0,00	201.853,00	0,00	201.853,00
	Općina Mošćenička Draga		0,00	95.296,00	0,00	95.296,00
3.	SORINJ	u tijeku	1.089.799,00	1.039.185,00	0,00	2.128.984,00
	Grad Rab		1.089.799,00	1.039.185,00	0,00	2.128.984,00
	Općina Lopar		0,00	0,00	0,00	0,00
4.	TRESKAVAC	II faza, uporabna dozvola izdana u listopadu 2013.	12.688.393,00	0,00	23.486.489,00	36.174.882,00
	Grad Krk		12.688.393,00	0,00	23.486.489,00	36.174.882,00
	Općina Baška		0,00	0,00	0,00	0,00
	Općina Dobrinj		0,00	0,00	0,00	0,00
	Općina Malinska-D.		0,00	0,00	0,00	0,00
	Općina Omišalj		0,00	0,00	0,00	0,00
	Općina Punat		0,00	0,00	0,00	0,00
	Općina Vrbnik		0,00	0,00	0,00	0,00
5.	KALVARIJA	faza projekti- ranja - lokacijska dozvola	664.521,00	413.694,00	708.244,00	1.786.459,00
	Grad Mali Lošinj		664.521,00	413.694,00	708.244,00	1.786.459,00
6.	PRŽIČI	lokacijska dozvola	1.549.314,00	1.684.655,00	203.284,00	3.437.253,00
	Grad Cres		1.549.314,00	1.684.655,00	203.284,00	3.437.253,00

Redni broj	Odlagalište/ jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.			
			Fond	Vlastita sredstva jedinice lokalne samouprave	Komunalno društvo	Ukupno
7.	SOVIĆ LAZ	lokacijska dozvola, podnesen zahtjev za potvrdu glavnog projekta	551.626,00	468.025,00	118.642,00	1.138.293,00
	Grad Delnice		551.626,00	152.900,00	118.642,00	823.168,00
	Općina Brod Moravice		0,00	27.264,00	0,00	27.264,00
	Općina Fužine		0,00	45.427,00	0,00	45.427,00
	Općina Lokve		0,00	90.062,00	0,00	90.062,00
	Općina Mrkopalj		0,00	40.998,00	0,00	40.998,00
	Općina Ravna Gora		0,00	72.773,00	0,00	72.773,00
	Općina Skrad		0,00	38.601,00	0,00	38.601,00
8.	PETERKOV LAZ	u tijeku	346.560,00	215.330,00	0,00	561.890,00
	Grad Čabar		346.560,00	215.330,00	0,00	561.890,00
9.	CETIN	u postupku je izdavanje potvrde glavnog projekta	326.769,00	813.912,00	0,00	1.140.681,00
	Grad Vrbovsko		326.769,00	813.912,00	0,00	1.140.681,00
10.	DUPLJA**	lokacijska i građevinska dozvola	5.304.960,00	8.203.964,00	0,00	13.508.924,00
	Grad Novi Vinodolski		5.304.960,00	3.854.088,00	0,00	9.159.048,00
	Grad Crikvenica		0,00	3.392.537,00	0,00	3.392.537,00
	Vinodolska općina		0,00	957.339,00	0,00	957.339,00
Ukupno sanacija			46.122.524,00	55.269.017,00	35.102.160,00	136.493.701,00
11.	MARIŠČINA „0-1 faza“	Izgradnja privremeno odlagalište	4.609.925,00	8.250.433,00	0,00	12.860.358,00
	Grad Rijeka		4.609.925,00	4.940.175,00	0,00	9.550.100,00
	Grad Bakar		0,00	617.341,00	0,00	617.341,00
	Grad Kastav		0,00	587.539,00	0,00	587.539,00
	Grad Kraljevica		0,00	281.013,00	0,00	281.013,00
	Općina Čavle		0,00	347.846,00	0,00	347.846,00
	Općina Jelenje		0,00	221.416,00	0,00	221.416,00
	Općina Klana		0,00	93.268,00	0,00	93.268,00
	Općina Kostrena		0,00	344.700,00	0,00	344.700,00
	Općina Viškovo		0,00	817.135,00	0,00	817.135,00
Ukupno			50.732.449,00	63.519.450,00	35.102.160,00	149.354.059,00

* Tijekom 2013. komunalno društvo Čistoća d.o.o. je koristilo kreditna sredstva za sanaciju odlagališta.

** Podaci o novčanim sredstvima jedinica lokalne samouprave za sanaciju odlagališta Duplja korišteni su od komunalnog društva Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski koje upravlja navedenim odlagalištem.

Odlagalište Viševac se nalazi u Općini Viškovo u naseljenom području. Od siječnja 2012. odlagalište je zatvoreno. Sanacija odlagališta je u završnoj fazi. Na odlagalište je odlagan otpad s područja gradova Rijeka, Bakar, Kastav, Kraljevica te općina Čavle, Jelenje, Klane, Kostrene i Viškova od 1964. Sanacija odlagališta počela je u srpnju 2004. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka. Od siječnja do rujna 2012., odnosno od zatvaranja odlagališta do dobivanja uporabne dozvole za privremeno korištenje dijela zemljišta na kojem se gradi županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina, otpad se zbrinjavao baliranjem i privremenim skladištenjem u okviru odlagališta. Balirani otpad je prenesen na privremeno odlagalište Marišćina.

Odlagalište Osojnica se nalazi u Općini Matulji. Od najbližeg naselja je udaljeno oko 600 m. Na odlagalištu se odlaže komunalni i neopasni otpad s područja grada Opatija i općina Lovran, Matulji i Mošćenička Draga. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Komunalac d.o.o. Opatija. Odlagalište je ograđeno, ima uređen protupožarni pojas, vrši se pasivno otplinjavanje, odlagalište raspolaže protupožarnom opremom. Sagrađena su i tri betonska odvojka za odvojeno prikupljanje guma, stakla i plastične ambalaže te spremnik za izdvajanje i prikupljanje otpadnih akumulatora i za izdvajanje otpadnoga električnog i elektroničkog otpada. Odlagalište raspolaže s vagom za vozila sa elektronskim sustavom i evidentiranjem podataka o dovezenim količinama U tijeku je sanacija odlagališta.

Odlagalište Sorinj se nalazi na području općine Lopar na otoku Rabu, udaljeno 2,5 km od najbližeg naselja. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Vrelo d.o.o. Rab, a koristi ga i komunalno društvo Lopar Vratak d.o.o. Lopar. Na odlagalištu se odlaže otpad od 1969 godine. Površina odlagališta je 40.000 m². Odlagalište je ograđeno, ima uređen protupožarni pojas, izvedene bunare za pasivno otplinjavanje, ali nema izveden temeljni brtveni sloj, odvodnju procjednih i oborinskih voda. Grad Rab upravlja sanacijom odlagališta. U tijeku je rješavanje imovinsko-pravnog stanja lokacije odlagališta.

Odlagalište Treskavac se nalazi u Općini Vrbnik, udaljeno 2,5 km od najbližeg naselja. Na odlagalište komunalni i neopasni otpad odlažu jedinice lokalne samouprave na području otoka Krk (Grad Krk, općine Baška, Dobrinj, Malinska- Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik). Odlagalištem upravlja komunalno društvo Ponikve eko otok Krk d.o.o. Krk. Odlagalište se sastoji od starog dijela koji je u završnoj fazi sanacije i novog dijela na koji se trenutno odlaže otpad. Odlagalište je ograđeno, ima uređen protupožarni pojas, bunare za pasivno otplinjavanje te raspolaže protupožarnom opremom. Od 2006. do konca 2012. odvojeno je prikupljeno 39,0 % ukupne količine otpada. U okviru sanacije izgrađena je nova ploha s temeljnim brtvenim slojem te reciklažno dvorište sa sortirnicom i kompostanom za prihvrat odvojeno prikupljenog otpada.

Odlagalište Kalvarija se nalazi u blizini industrijske zone, udaljeno 2,0 km od Grada Mali Lošinj i 700 metara od najbližeg naselja, a koristi se od 1967. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. Cres. Površina odlagališta je 27 000 m² i kapaciteta 350 000 m³, Odlaze se otpad s područja otoka Malog Lošinja uključujući i otoke Ilovik, Susak, Unije i Male i Velike Srkane. Odlagalište je ograđeno, ima protupožarni pojas i opremu, uređen je prilaz odlagalištu, opremljeno je elektroenergetskom, telekomunikacijskom i vodovodnom infrastrukturom te bunarima za pasivno otplinjavanje. Za sanaciju odlagališta proveden je postupak procjene utjecaja sanacije na okoliš, izrađeni Glavni i Izvedbeni projekt, pribavljena je lokacijska i građevinska dozvola. U tijeku je rješavanje imovinsko-pravnog stanja lokacije odlagališta. Na odlagalištu se na posebnom prostoru izdvojeno prikupljaju određene vrste krupnog otpada (automobilske olupine i gume, limovi i staro željezo, bijela tehnika) i ambalažnog otpada. Idejnim projektom iz 2012. predviđena je izgradnja pretovarne stanice, sortirnice i kompostane.

Odlagalište Pržići nalazi se 3,0 km sjeverno od Grada Cresa u vodozaštitnom području. Koristi se od 1975. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. Cres. Odlagalište ima uređen protupožarni pojas, ugrađene bunare za pasivno otplinjavanje i opremljeno je opremom za početno gašenje požara, a temeljni brtveni sloj i sustav obodnih kanala nema. Na posebnoj prostoru odlagališta izdvojeno se prikupljaju određene vrste krupnog otpada i ambalažnog otpada. Za sanaciju odlagališta proveden je postupak procjene utjecaja sanacije na okoliš 2004., izrađeni glavni i izvedbeni projekt, pribavljena je lokacijska dozvola, te 2007. predan zahtjev za izdavanjem građevinske dozvole. Zbog neriješenih vlasničkih odnosa građevinska dozvola nije izdana. U tijeku je rješavanje imovinsko-pravnog stanja lokacije odlagališta. Studijom o utjecaju na okoliš i sanacije odlagališta planirana je sanacija uz odlaganje i zatvaranje odlagališta te izgradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice. U tijeku je izrada glavnog projekta za izgradnju pretovarne stanice.

Odlagalište Sović Laz je udaljeno oko 1,5 km od Grada Delnice. Odlagalištem upravlja Komunalac d.o.o. Delnice. Otpad s područja grada Delnice se odlaže od 1966., a od 1984. i sa područja drugih jedinica lokalne samouprave (općine Brod Moravice, Lokve, Fužine, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad). Površina odlagališta je 12 000 m². Odlagalište je ograđeno ogradom. Na dijelu odlagališta je prostor reciklažnog dvorišta na koji se odlaže metalni otpad i gume. Na odlagalištu je uređen protupožarni pojas i asfaltirana pristupna cesta. Prema izvješću Agencije, kapacitet odlagališta je 120 000 m³, a do konca 2012. ukupno je odloženo 36 000 m³ otpada. Otpad se odlaže u prirodnu vrtaču, bez prethodnog obrađivanja. Prema Izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom Grada Delnice za 2012., za sanaciju odlagališta proveden je postupak procjene utjecaja sanacije na okoliš i izrađena je projektna dokumentacija. U 2010. godini započeli su radovi na sanaciji odlagališta. Tijekom 2011. izrađen je glavni projekt sanacije odlagališta. U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije potrebne za izgradnju pretovarne stanice.

Odlagalište Peterkov Laz se nalazi na području grada Čabra, udaljeno od prvog naselja (Gerovo) oko 6,0 km. Odlagalištem upravlja Grad Čabar. Koristi se za odlaganje otpada s područja grada Čabra od 1990. Pristupna cesta do odlagališta je asfaltirana, osim jednog dijela koji je makadamski put. Ukupna površina odlagališta unutar ograde iznosi oko 9 500 m². Odlagalište je ograđeno ogradom i ima protupožarni pojas. Odlagalište nije pod stalnim nadzorom. Sabijanje i prekrivanje provodi se periodično po potrebi. Za planiranu sanaciju i zatvaranje odlagališta napravljen je izvedbeni građevinski projekt, proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i ishođena lokacijska dozvola. Prema izvješću Agencije iz rujna 2012., odlagalište nema dozvolu za odlaganje otpada.

Odlagalište Cetin se nalazi na području grada Vrbovsko, 4,0 km udaljeno od najbližeg naselja. Na odlagalište se odlaže otpad s područja grada Vrbovsko od 1997. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Komunalac d.o.o. Vrbovsko. Površina odlagališta iznosi oko 10.000 m², ograđeno je i ima uređen protupožarni pojas. Na odlagalištu nije uređeno prikupljanje procjednih voda, odvodnja oborinskih voda, otplinjavanje i drugo. Nema priključke na komunalnu infrastrukturu. Odlagalište nema stalnu nadzornu službu. Za pripremu dokumentacije za sanaciju odlagališta izrađeni su plan sanacije odlagališta, studija o utjecaju na okoliš i idejno rješenje za sanaciju i nastavak rada odlagališta, te lokacijsku dozvolu. Nakon sanacije i zatvaranja odlagališta, otpad s područja grada Vrbovsko, prema planu gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije bi trebao se voziti na pretovarnu stanicu Sović Laz na području grada Delnica.

Odlagalište Duplja se nalazi 7,0 km od Grada Novi Vinodolski, udaljeno 700 m od najbližeg naselja. Namijenjeno je odlaganju komunalnog otpada iz gradova Novi Vinodolski i Crikvenica te Vinodolske općine. Odlagalištem upravlja komunalno društvo Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski. Odlagalište Duplja je prirodna kraška vrtača. Do sanacije, otpad se odlagao izbacivanjem iz vozila, pri čemu je dolazilo do samozapaljenja otpada i stalnog izgaranja. Od 2005. do 2007., u razdoblju sanacije odlagališta, otpad se odlagao u privremeno izgrađenoj kazeti. Od 2007. se otpad odlaže na novoj kazeti uz sabijanje i prekrivanje pokrovnim materijalom. Tijekom sanacije uređeni su pristupni putovi, napravljena je zaštitna ograda s protupožarnim pojasom te ulazni dio na odlagalište. Odlagalište je pod stalnim nadzorom, a nabavljena je i oprema za dovoz, istovar i sabijanje otpada. Provedene su druge mjere zaštite okoliša (analize izgorenog otpada, vode na izvorištu Žrnovica, zraka na lokaciji i u najbližem naselju te postavljanje meteorološke postaje). U 2009. godini sagrađeni su boksovi za izdvojeno prikupljanje otpada (plastika, metali, staklo, papir i karton). U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije potrebne za izgradnju pretovarne stanice.

Privremeno odlagalište Marišćina se nalazi u Općini Viškovo, a najbliža naselja su Studena u Općini Klana i Marčelji u Općini Viškovo. Odlagalište nazvano „0-1 faza“ je privremeno odlagalište otpada s područja gradova Rijeka, Bakar, Kastav, Kraljevica te općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo. Privremenim odlagalištem upravlja komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka. Prema odredbama privremene dozvole za obavljanje djelatnosti skupljanja, prijevoza, privremenog skladištenje i obrade neopasnog i inertnog otpada iz rujna 2012., otpad koji se dovozi se ne odlaže, nego privremeno skladišti. Izgrađene su odlagališne kazete s donjim brtvenim sustavom i obodnim kanalima za skupljanje oborinske vode, ulazno-izlazna zone i pristupna cesta te zaštitne ograde. Odlagalište raspolaže s vagonom za utvrđivanje količine dovezenog otpada i u upotrebi je do završetka izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Odredbama ugovora o pristupanju Europskoj uniji, Republika Hrvatska se obvezala osigurati postupno smanjivanje otpada odloženog na postojeća neusklađena odlagališta. Navedeno je propisano i odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, prema kojima je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj zabranjeno nakon 31. prosinca 2017. te bi sva postojeća odlagališta trebala biti sanirana do konca 2018.

Državni ured za reviziju predlaže nastaviti provoditi aktivnosti sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.

Na području Primorsko-goranske županije postoji više divljih odlagališta otpada, odnosno manjih neuređenih prostora koji nisu predviđeni za odlaganje otpada, a formirali su ih najčešće građani gdje odlažu građevinski i glomazni otpad. Dio divljih odlagališta je saniran ili je u fazi sanacije. Unatoč tome, još uvijek je znatan broj divljih odlagališta koje je prema planu potrebno sanirati do konca 2015.

U tablici broj 5 se daju podaci o divljim odlagalištima komunalnog otpada na području Primorsko-goranske županije po jedinicama lokalne samouprave te utrošenim sredstvima za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 5

Podaci o divljim odlagalištima na području
Primorsko-goranske županije i utrošenim sredstvima za sanaciju do konca 2013.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj divljih odlagališta	Broj saniranih divljih odlagališta	Utrošena sredstva za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013. (u kn)		
				Fond	Jedinice lokalne samouprave	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Bakar	10	1	0,00	2.284.362,00	2.284.362,00
2.	Grad Cres	1	1	0,00	155.063,00	155.063,00
3.	Grad Crikvenica	0	1	0,00	2.384.645,00	2.384.645,00
4.	Grad Čabar	10	2	0,00	84.089,00	84.089,00
5.	Grad Delnice	14	16	63.898,00	716.080,00	779.978,00
6.	Grad Kastav	6	0	0,00	0,00	0,00
7.	Grad Kraljevica	0	150	0,00	500.000,00	500.000,00
8.	Grad Krk	0	3	0,00	124.219,00	124.219,00
9.	Grad Mali Lošinj	1	1	0,00	207.461,00	207.461,00
10.	Grad Novi Vinodolski	1	1	78.120,00	169.422,00	247.542,00
11.	Grad Opatija	0	0	0,00	0,00	0,00
12.	Grad Rab	1	2	0,00	137.468,00	137.468,00
13.	Grad Rijeka	0	969	0,00	4.056.359,00	4.056.359,00
14.	Grad Vrbovsko	28	22	0,00	739.827,00	739.827,00
15.	Općina Baška	1	1	229.130,00	425.071,00	654.201,00
16.	Općina Brod Moravice*	10	10	472.553,00	263.455,00	736.008,00
17.	Općina Čavle	3	7	0,00	161.098,00	161.098,00
18.	Općina Dobrinj	0	0	0,00	0,00	0,00
19.	Općina Fužine	3	2	0,00	77.592,00	77.592,00
20.	Općina Jelenje	3	0	0,00	360.065,00	360.065,00
21.	Općina Klana	0	0	0,00	0,00	0,00
22.	Općina Kostrena	6	5	0,00	194.439,00	194.439,00
23.	Općina Lokve	2	1	0,00	24.762,00	24.762,00
24.	Općina Lopar	0	0	0,00	0,00	0,00
25.	Općina Lovran	0	0	0,00	0,00	0,00
26.	Općina Malinska-Dubašnica	0	0	0,00	0,00	0,00
27.	Općina Matulji	0	46	59.212,00	627.288,00	686.500,00
28.	Općina Mošćenička Draga	0	5	0,00	3.989,00	3.989,00
29.	Općina Mrkopalj	1	1	67.500,00	311.500,00	379.000,00
30.	Općina Omišalj*	6	3	250.000,00	405.054,00	655.054,00
31.	Općina Punat	0	1	83.509,00	83.509,00	167.018,00
32.	Općina Ravna Gora*	0	19	160.540,00	106.399,00	266.939,00
33.	Općina Skrad	4	12	267.310,00	405.248,00	672.558,00
34.	Vinodolska općina	15	9	0,00	436.622,00	436.622,00
35.	Općina Viškovo	0	80	0,00	1.176.714,00	1.176.714,00
36.	Općina Vrbnik	1	1	0,00	314.525,00	314.525,00
	Ukupno	127	1372	1.731.772,00	16.936.325,00	18.668.097,00

*Općine Brod Moravice, Omišalj, Ravna Gora i Skrad su u upitnicima naveli da su sredstva Fonda dobili preko Primorsko-goranske županije.

U sanaciju većih divljih odlagališta Fond je do konca 2013. uložio 1.731.772,00 kn, a jedinice lokalne samouprave 16.936.325,00 kn, što ukupno iznosi 18.668.097,00 kn. U pojedinim jedinicama lokalne samouprave su organizirane akcije građana na čišćenju manjih divljih odlagališta.

Prema podacima jedinica lokalne samouprave, onečišćenja se unatoč mjerama nadzora, ponovno pojavljuju, a odbacuje se većinom građevinski otpad. Podaci o broju divljih odlagališta kojima raspolažu jedinice lokalne samouprave nisu potpuni i cjeloviti.

Državni ured za reviziju predlaže jedinicama lokalne samouprave, u suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Primorsko-goranske županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.

d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Prema Strategiji i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, razvitak informacijskog sustava je uvjet za učinkovito funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je informacijski sustav gospodarenja otpadom dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji sadrži podatke iz objedinjenih izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o propisima, smjernicama, planovima i projektima u području gospodarenja otpadom te druge podatke. Agencija je dužna pravodobno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav, a na temelju prikupljenih podataka je dužna izraditi izvješće o gospodarenju otpadom kao sastavni dio izvješća o stanju okoliša.

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji te Agencija ne raspolaže podacima za vođenje informacijskog sustava ili ne raspolaže pravodobno. Zbog navedenoga, podaci i informacije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini koji su dostavljeni Agenciji, a koji se koriste za izradu četverogodišnjeg izvješća o stanju okoliša, nisu potpuni i kvalitetni te Agencija nije u mogućnosti donositeljima odluka i javnosti cjelovito prezentirati učinkovitost lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu gospodarenja otpadom.

Agencija objavljuje na svojim mrežnim stranicama planove i izvješća o gospodarenju otpadom, međutim s obzirom da pojedine jedinice ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, izvješće Agencije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini ne odražava pravo stanje gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije ni Republike Hrvatske u cjelini.

Državni ured za reviziju predlaže Primorsko-goranskoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave na njenom području pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava kako bi prikupljeni, objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 35/08), obveznici prijave podataka u Registar onečišćavanja okoliša su proizvođači, skupljači i oporabitelji otpada. Obveznici prijavljuju podatke putem korisničkog računa i lozinke. Pri ispunjavanju obrazaca, obveznici trebaju voditi brigu o kvaliteti prijavljenih podataka, posebice u pogledu potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti.

Nadležni odjel u Primorsko-goranskoj županiji u suradnji s nadležnom inspekcijom je obvezan procijeniti kvalitetu dostavljenih podataka. Agencija koordinira rad na osiguranju i kontroli kvalitete podataka na temelju Priručnika za vođenje Registra onečišćavanja okoliša koji sadrži upute za rad i postupke za osiguranje kvalitete podataka. Agencija je na svojim mrežnim stranicama objavila upute za popunjavanje obrazaca te je županijama uputila smjernice u svrhu provjere i ispravka prijavljenih podataka obveznika. Agencija provodi kontrole nakon prethodne kontrole županija, u smislu pravilnosti popunjavanja obrazaca, dupliranja prijava, upisivanja ispravnih količina otpada, dostavljanja nepotpunih obrazaca, pogrešno utvrđenog statusa otpada i drugo.

Revizijom je utvrđeno da prijavljivanje podataka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša započinje u drugoj polovini siječnja tekuće godine. Rok prijave podataka je do 1. ožujka, a županijama je rok do 15. lipnja za provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. U navedenom roku županijski odjel nadležan za poslove zaštite okoliša (voditeljica odsjeka i zaposlenici Odsjeka za zaštitu okoliša i drugostupanjski upravni postupak pri Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša) mora provjeriti podatke dostavljene od većeg broja obveznika (oko 230 obveznika). Podaci koje obveznici prijavljuju su često uneseni na pogrešnom obrascu. Podaci o količinama prikupljenog i odloženog otpada su u pojedinim slučajevima nepotpuni i netočni, a ponekad je status otpada pogrešno određen. Pojedini obveznici dostavljaju podatke u papirnatom obliku zbog nesnalaženja u korištenju aplikacije za unos u registar, pa zaposlenici županijskog odjela sami upisuju podatke u registar. Zaposlenici nadležnog županijskog odjela kontaktiraju obveznike putem telefona, pisanim ili elektronskim putem i upozoravaju ih na propuste, međutim pojedini ne dostavljaju podatke ni nakon pisanih i usmenih zamolbi. Nakon obavljene kontrole i verifikacije prijavljenih podataka, korisnički račun obveznika se zaključava i podaci se smatraju vjerodostojnim te ih Agencija može koristiti.

Državni ured za reviziju predlaže jedinici područne (regionalne) samouprave, u suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.

Jedinice lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije ne raspolažu cjelovitim podacima o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, niti su podaci o gospodarenju otpadom objavljene na mrežnim stranicama jedinica lokalne samouprave. Evidencije koje se odnose na djelatnost gospodarenja otpadom vode komunalna društva. Prema odredbi članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav mora sadržavati podatke iz objedinjenih izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada, o provedenim izobrazno-informativnim aktivnostima, o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada, o izdanim dozvolama i potvrdama za postupke gospodarenja otpadom, o građevinama za gospodarenje otpadom te druge podatke. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obvezne pravodobno prikupljati sve podatke važne za sustav gospodarenja na svom području, voditi evidencije o provedenim aktivnostima te podatke objavljivati na mrežnim stranicama i dostavljati ih Agenciji.

Državni ured za reviziju predlaže Primorsko-goranskoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave, voditi cjelovite podatke o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke o službenim i divljim odlagalištima komunalnog otpada, izgradnji centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama i izgradnji reciklažnih dvorišta. Nadalje, skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.

e) Edukacija o gospodarenju otpadom

Strateški cilj edukacije upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Planirano je kontinuirano provođenje i ukazivanje na probleme vezane uz otpad i promicanje pravilnog postupanja s otpadom, pozitivnog pristupa i pronalaženje sporazuma za rješavanje problema otpada.

Prema odredbi članka 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave je dužna na svom području i o svom trošku, osigurati godišnje provođenje izobrazno-informativne aktivnosti, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također je dužna uspostaviti i ažurno održavati svoju mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području.

U jedinicama lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada se provodi djelomično. Za većinu gradova i općina edukaciju stanovništva provode njihova komunalna društva putem lokalnog radija, letaka, plakata, tiskanih vodiča, obavijesti na poleđini računa, oglasnih ploča, suradnjom s lokalnim ekološkim udrugama te edukacijom u školama i dječjim vrtićima s ciljem podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada. Međutim, unatoč tome provedene aktivnosti na educiranju stanovništva nisu potpune i cjelovite i ne provode se kontinuirano. Većina jedinica lokalne samouprave na svojim mrežnim stranicama nema informacije o gospodarenju otpadom na svom području.

U okviru projekta uspostave sustava gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije, Ekoplus je provodio edukativne aktivnosti o uspostavi novog sustava gospodarenja otpadom.

Doneseni planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, ne sadrže izobrazno-informativne aktivnosti na razvijanju javne svijesti o potrebi odvojenog prikupljanja otpada i učinkovitim gospodarenju otpadom.

Dobar primjer iz prakse je Grad Krk i općine Baška, Dobrinj, Punat, Malinska-Dubašnica, Omišalj i Vrbnik koje su u suradnji s komunalnim društvom Ponikve eko otok Krk d.o.o., Krk osmislile razne načine poticanja stanovništva na odvojeno prikupljanje otpada, kao što su natječaji za najbolje literarne radove, likovne radove, fotografije te radove napravljene od otpadnih materijala na temu ekologije, kao i besplatna podjela komposta svim stanovnicima koji uredno plaćaju račune za otpad.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama na području Primorsko-goranske županije provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom

Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom županije, gradova i općina se provodi putem izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom. Svrha izrade navedenog izvješća je kontinuirani nadzor nad uspostavom održivog sustava gospodarenja otpadom u županiji u skladu s obvezama i smjericama nacionalne zakonske regulative, propisa Europske unije te državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Obvezu nadzora nad provođenjem plana gospodarenja otpadom provodi nadležno upravno tijelo županije. Nadležno upravno tijelo u Primorsko-goranskoj županiji je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, odnosno Odsjek za zaštitu okoliša i drugostupanjski upravni postupak.

Prema odredbama Zakona o otpadu, nadležni uredi županija su bili obvezni jednom godišnje, do 31. svibnja tekuće za prethodnu godinu, a gradonačelnici i općinski načelnici do 30. travnja tekuće za prethodnu godinu, županijskoj skupštini te gradskom odnosno općinskom vijeću, podnositi izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom, posebice o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Usvojena izvješća nadležni uredi su bili obvezni dostavljati Ministarstvu i Agenciji.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, navedene odredbe su mijenjane te je od srpnja 2013. jedinica lokalne samouprave obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu. Jedinica područne (regionalne) samouprave je obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi plana gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji do 31. svibnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Agencija jednom godišnje objavljuje navedena objedinjena izvješća na svojim mrežnim stranicama.

Od 22 jedinice lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije koje su donijele planove gospodarenja otpadom, 20 jedinica lokalne samouprave sastavljale su godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. Dvije jedinice lokalne samouprave (Grad Kastav i Općina Vrbnik) su sastavile izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2013. iako nisu donijele planove gospodarenja otpadom. Primorsko-goranska županija sastavila je godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2009., 2010., 2011. te 2012. Navedeno izvješće za 2012. nije podneseno županijskoj skupštini Primorsko-goranske županije iako je dostavljeno od nadležnog upravnog odjela, niti je objavljeno u službenom glasilu.

U tablici broj 6 se daju podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije.

Tablica broj 6

Podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Primorsko-goranske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom		
		Godine za koje su donesena	Dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (DA/NE)	Dostavljena nadležnom upravnom tijelu županije (DA/NE)
1	2	3	4	5
1.	Grad Bakar	-	-	-
2.	Grad Cres	2011. i 2012.	DA	NE
3.	Grad Crikvenica	2012.	DA	DA
4.	Grad Čabar	2012. i 2013.	DA	DA
5.	Grad Delnice	2010., 2011., 2012. i 2013.	DA	DA
6.	Grad Kastav	2013.	DA	NE
7.	Grad Kraljevica	-	-	-
8.	Grad Krk	2012. i 2013.	DA	NE
9.	Grad Mali Lošinj	-	-	-
10.	Grad Novi Vinodolski	2013.	DA	NE
11.	Grad Opatija	-	-	-
12.	Grad Rab	2008. i 2009.	DA	NE
13.	Grad Rijeka	-	-	-
14.	Grad Vrbovsko	2013.	DA	DA
15.	Općina Baška	2009., 2010., 2011. i 2012.	DA	NE
16.	Općina Brod Moravice	-	-	-
17.	Općina Čavle	2012. i 2013.	DA	DA
18.	Općina Dobrinj	2009., 2010., 2011., 2012. i 2013.	DA	DA
19.	Općina Fužine	-	-	-
20.	Općina Jelenje	2010., 2011. i 2013.	DA (za 2013.)	NE
21.	Općina Klana	2011.-2013.	NE	DA
22.	Općina Kostrena	2011., 2012. i 2013.	DA	DA
23.	Općina Lokve	-	-	-
24.	Općina Lopar	-	-	-
25.	Općina Lovran	-	-	-
26.	Općina Malinska-Dubašnica	2013.	DA	DA
27.	Općina Matulji	-	-	-
28.	Općina Mošćenička Draga	-	-	-
29.	Općina Mrkopalj	2011.	DA	NE
30.	Općina Omišalj	2013.	DA	NE
31.	Općina Punat	2012. i 2013.	DA	DA
32.	Općina Ravna Gora	-	-	-
33.	Općina Skrad	2011.	DA	NE
34.	Vinodolska općina	2008., 2009., 2010., 2011., 2012. i 2013.	NE	NE
35.	Općina Viškovo	-	-	-
36.	Općina Vrbnik	2013.	NE	NE

Većina Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina, sadrže opisno provedene mjere gospodarenja otpadom, ali bez financijskih i količinskih pokazatelja, odnosno nisu iskazane količine nabavljene opreme prema vrsti (kante, kontejneri, komunalna vozila) iznosi troškova gospodarenja otpadom (troškovi nabave opreme za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, troškovi sanacije odlagališta, drugi troškovi) te izvori financiranja, zbog čega je onemogućena usporedba količina i troškova gospodarenja otpadom u odnosu na planirane količine i troškove gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Primorsko-goranskoj županiji u propisanom roku i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ih objavljivati u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisan upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom propisa koji reguliraju gospodarenje otpadom, te praćenje postupaka gospodarenja svim vrstama otpada i zaštite okoliša. Ministarstvo provodi upravni nadzor u nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a inspekcijski nadzor se provodi kod svih obveznika primjene navedenog Zakona. Provedba mjera nadzora i praćenja gospodarenja otpadom je zakonska obveza gradova i općina te komunalnih društava kojima je povjereno obavljanje djelatnosti skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Primorsko-goranska županija je svojim planom gospodarenja otpadom propisala mjeru nadzora provedbe županijskog plana gospodarenja otpadom. Prema planu, nadzor nad provedbom županijskog plana gospodarenja otpadom obavlja nadležni županijski upravni odjel.

Pojedini gradovi i općine su svojim planovima gospodarenja otpadom propisale da mjere nadzora i praćenja provedbe plana gospodarenja otpadom obavlja nadležni županijski odjel, s tim da nisu odredile tijelo koja će provoditi nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom gradova i općina.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije. Ciljevi revizije su bili ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom, ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja komunalnog otpada, ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta, ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom, ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Primorsko-goranske županije.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da gospodarenje otpadom u Primorsko-goranskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Primorsko-goranske županije nije u cijelosti učinkovito. Provedene su značajne aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u dijelu koji se odnosi na izgradnju centra za gospodarenje otpadom, te odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, edukaciju o gospodarenju otpadom te provedbu sanacije odlagališta.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- Donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, predlaže plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Nastaviti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Primorsko-goranskoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- I nadalje poduzimati aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzimati aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta.
- Planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture i pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta na način propisan odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

- Utvrditi sve elemente određivanja cijene koštanja zbrinjavanja otpada, uključujući prijevoz od pretovarnih stanica, operativne troškove rada centra za gospodarenje otpadom, kao i svih kreditnih obveza Društva te izraditi prijedlog cijena koštanja zbrinjavanja otpada prije početka rada centra za gospodarenje otpadom i pravodobno obavijestiti jedinice lokalne samouprave i komunalna društva.
- S obzirom da se radi o zahtjevnom i vrijednosno značajnom projektu izgradnje Centra i pretovarnih stanica te da su rokovi izgradnje pretovarnih stanica planirani sa završetkom izgradnje Centra, aktivnije uključivanje svih sudionika u provedbu projekta u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u ugovorenim rokovima.
- Nastaviti provoditi aktivnosti sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.
- U suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.
- Pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava kako bi prikupljeni, objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- U suradnji s Agencijom poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.
- Voditi cjelovite podatke o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke što se odnose na službena odlagališta komunalnog otpada, divlja odlagališta, izgradnju Centra s pretovarnim stanicama i na izgradnju reciklažnih dvorišta. Skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.
- Nastaviti provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

- Sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Primorsko-goranskoj županiji u propisanom roku i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ih objavljivati u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. U izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s planiranim aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala učinkovitost gospodarenja otpadom odnosno smanjila količina otpada na području Primorsko-goranske županije, kao i na području Republike Hrvatske u cjelini, čime bi se ispunile međunarodne obveze te uspostavio kvalitetan i sveobuhvatan sustav gospodarenja otpadom.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Primorsko-goranske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni te razloge zbog kojih sustav gospodarenja otpadom nije u potpunosti uspostavljen i nije u cijelosti učinkovit.

Nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju u cijelosti su prihvatili gradovi Bakar, Delnice, Kraljevica, Krk, Rab i Rijeka te općine Baška, Čavle, Dobrinj, Jelenje, Klana, Lokve, Lopar, Lovran, Matulji, Malinska-Dubašnica, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Skrad, i Vinodolska općina.

Primorsko-goranska županija u očitovanju obrazlaže vezano uz objavu javne rasprave o postupku ishođenja okolišne dozvole centra za gospodarenje otpadom da su zamoljeni od Ministarstva zaštite okoliša i prirode za pravnu pomoć glede koordinacije javne rasprave o Zahtjevu za ishođenje okolišne dozvole za postrojenje županijskog centra za gospodarenje otpadom. Nadalje, Primorsko-goranska županija navodi da je od 2001. do 2004., svjesna važnosti gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša, ulagala u sanacije odlagališta, te je putem komunalnih društava za usklađivanje rada odlagališta s važećim zakonom uložila 3.500.000,00 kn. Vezano uz informacijski sustav gospodarenja otpadom, Primorsko-goranska županija navodi da obveznici prijave podataka u Registar onečišćavanja okoliša ponekad unose podatke na pogrešnim obrascima. Nadalje, navodi da ni na državnoj razini još uvijek nije uspostavljen cjelovit informacijski sustav gospodarenja otpadom. Primorsko-goranska županija ističe da je prva krenula u mnoge aktivnosti gospodarenja otpadom u odnosu na druge županije pa i državnu razinu, kontinuirano poboljšavala stanje u tom području, poticala jedinice lokalne samouprave na svom području i time poboljšavala učinkovitost gospodarenja otpadom.

Grad Kastav te općine Fužine, Mošćenička Draga i Vrbnik u očitovanjima navode da su izradili Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2014. do 2020., ali nadležni upravni odjel Primorsko-goranske županije nije izdao suglasnost na prijedlog plana do donošenja Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Grad Opatija u očitovanju navodi da je Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2014. do 2019. donijet na gradskom vijeću 21. srpnja 2014. i objavljen u službenom glasilu. Grad Vrbovsko obrazlaže da je krenuo u postupak usklađenja Plana gospodarenja otpadom s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Općina Brod Moravice u očitovanju navodi da plan gospodarenja otpadom nije izradila zbog nedostatka financijskih sredstava, a Općina Ravna Gora navodi da će do konca 2014. donijeti plan gospodarenja otpadom općine. Grad Crikvenica u očitovanju navodi da je u Odluci o donošenju plana gospodarenja otpadom naznačeno da će Plan gospodarenja otpadom Grada Crikvenica biti objavljen na Internet stranicama Grada. Nadalje, obrazlaže da je u Planu navedeno da će se proračunom, u skladu s mogućnostima, odrediti visina sredstava za provedbu plana, a dio proračunskih sredstava predviđenih za hitne intervencije svake godine se koristi djelomično za sanaciju divljih odlagališta i slične aktivnosti koje se odnose na provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Grad Kastav u očitovanju navodi, vezano za odvojeno prikupljanje otpada, da je Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost odobrio 40,0 % vrijednosti nabave kontejnera za odvojeni otpad. Grad Vrbovsko u očitovanju navodi da je u tijeku postupak nabave posuda za odvojeno prikupljanje otpada, a početkom 2014. na području tri naselja je pokrenut pilot projekt odvojenog prikupljanja otpada.

Grad Crikvenica obrazlaže da su s provedbom mjera odvojenog prikupljanja otpada započeli 2002., uvođenjem zelenih otoka. Kasnije je uvedeno prikupljanje „od vrata do vrata“, a korisnicima se obavlja odvoz jednom tjedno u posebnim besplatnim vrećicama za papir, staklo, metalne konzerve te staklenu ambalažu. U cilju poticanja stanovništva na kompostiranje, komunalno društvo je podijelilo kompostere svim zainteresiranim korisnicima. Grad Čabar navodi da je pri završetku postupak nabave vozila za odvoz otpada i kanti za odvojeno prikupljanje otpada (plastike, stakla i papira). Općina Brod Moravice u očitovanju obrazlaže da se od srpnja 2014. intenzivnije provode mjere odvojenog prikupljanja komunalnog otpada, te je komunalno društvo na području općine Brod Moravice postavilo tri zelena otoka, a za smanjenje količine biorazgradivog otpada korisnicima je podijeljeno 200 kompostera. Općina Fužine navodi da je u postupku nabave kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a Općina Ravna Gora navodi da je početkom 2014. postavljeno deset zelenih otoka u svim naseljima.

Grad Crikvenica vezano uz izgradnju reciklažnog dvorišta obrazlaže da je u tijeku rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za građevinsko zemljište za izgradnju reciklažnog dvorišta, koje je izmjenama i dopunama prostornog plana planirano izgraditi sa sortirnicom i kompostanom. Grad Kastav navodi da je lokacija reciklažnog dvorišta određena prostornim planom, izrađen je geodetski elaborat, te je u tijeku rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske. Grad Čabar i Općina Fužine navode da su započeli s aktivnostima za uspostavu reciklažnog dvorišta. Općina Kostrena obrazlaže da je, u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, definirala lokaciju reciklažnog dvorišta, te da je u postupku izrade projektne dokumentacije za dobivanje sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Općina Mošćenička Draga obrazlaže da je prostornim planom odredila lokaciju reciklažnog dvorišta na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske zbog čega se općina obratila Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom s ponudom za uspostavu prava građenja ili kupnje dijela zemljišta, ali do danas nisu dobili odgovor o čemu su obavijestili i Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. Također, Grad Mali Lošinj navodi da je u srpnju 2014. otvoreno mobilno reciklažno dvorište u Nerezinama, a planirana su još četiri mobilna reciklažna dvorišta u Velom Lošinju te otocima Susak, Ilovik i Unije.

Grad Vrbovsko vezano uz sanaciju odlagališta Cetin obrazlaže da je u tijeku priprema projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom. Grad Novi Vinodolski u očitovanju obrazlaže da je za sanaciju odlagališta komunalnog otpada Duplja, komunalno društvo koje upravlja odlagalištem dobilo lokacijsku dozvolu za sanaciju u okviru koje je planirana izgradnja pretovarne stanice i reciklažnog dvorišta, a izrađen je i parcelacijski elaborat. U tijeku je i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za dio zemljišta koji je u vlasništvu Republike Hrvatske.

Vezano uz sanaciju divljih odlagališta, Općina Fužine navodi da se sanira divlje odlagalište uglavnom građevinskog otpada, u Ličkom polju na kojem je uspostavljen video nadzor i natpisi o zabrani odlaganja otpada. Općina Ravna Gora u očitovanju navodi da je u ožujku 2006. donijela Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta na području općine, a do konca 2006. izvršena je sanacija svih divljih odlagališta. Tijekom 2011. i 2012. je sanirano još desetak ustanovljenih novih divljih odlagališta. Radi prevencije stvaranja divljih odlagališta, Općina Fužine je zaključila ugovor s fizičkom osobom nakon provedenog javnog natječaja, za postavljanje i pražnjenje otvorenih velikih kontejnera.

Grad Mali Lošinj navodi da je poduzeo brojne aktivnosti na edukaciji kao što su podjela edukativnih letaka uz mjesečne račune, emitiranje eko emisija na lokalnoj radio postaji, sudjelovanje u akcijama čišćenja kao ispomoć udrugama. Grad Mali Lošinj navodi da će i nadalje poduzimati aktivnosti na edukaciji stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja otpada. Općina Viškovo obrazlaže da provodi brojne aktivnosti na edukaciji stanovništva, kao što su podjela informativno-edukativnih letaka, info plakati, osnivanje i rad eko tima u cilju upoznavanja stanovništva s održivim sustavom gospodarenja otpadom, uvođenje besplatnog info telefona. Nadalje, Općina Viškovo je u suradnji s komunalnim društvom provela projekt primarne selekcije otpada u dječjim vrtićima i osnovnoj školi, a tijekom 2014. u dječjim vrtićima je provedena edukacija djece na temu „Otpadnici na ulicama“ u cilju promicanja ekološke svijesti. U travnju 2014. omogućena je stanovnicima Općine Viškovo zamjena plastičnih vrećica za ekološku vrećicu.

Grad Mali Lošinj obrazlaže vezano uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom da bi izgradnjom pretovarne stanice u Malom Lošinju bilo olakšano prikupljanje otpada korisnicima i komunalnom društvu te da do konca 2014. kreće prva faza izgradnje pretovarne stanice.

Grad Cres vezano uz izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom navodi da se i uz maksimalan angažman jedinica lokalne samouprave i komunalnog društva, pojedine aktivnosti na realizaciji projekta nepotrebno sporo provode (rješavanje vlasništva, zaključivanje ugovora o pravu građenja na državnom zemljištu, provođenje procedure o ocjeni potrebe studije utjecaja na zaštitu okoliša i drugo), te je potreban dodatni angažman nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Državne agencije za raspolaganje državnom imovinom i drugih nadležnih institucija koje sudjeluju u postupku izgradnje objekta od državnog značaja. Nadalje, Grad Cres obrazlaže da je postupak ishoda dozvole za izgradnju odlagališta Pržić dugotrajan, te da je postupak procjene utjecaja na okoliš proveden 2004. Grad Cres je podnio zahtjev za građevinsku dozvolu 2007., ali zbog neriješenih vlasničkih odnosa dozvola do danas nije izdana. Grad Cres je 2006. podnio zahtjev za izdavanjem tabularnog očitovanja Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, ali još uvijek nije okončana postupak rješavanja vlasništva državnog zemljišta. Nadalje, navodi da je za provedbu svih mjera za gospodarenje otpadom potrebno donijeti podzakonske akte koji su nužni za organizaciju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.